

ירושלים, יב' בניסן תשע"ב
4 באפריל 2011
087/2012

תיקון (19/04/2012 ו-05/04/2012): נספח עיקר נתוני הפרסום, גיליון רשויות מקומיות, התיקונים מסומנים באדום (קישור בתחתית עמוד זה)

הרשויות המקומיות בישראל - 2010 Local Authorities in Israel - 2010

- ירידה בצריכת מים עירונית - ב-2010 הסתכמה צריכת המים בעירויות ובמועצות מקומיות ב-69.4 מ"ק לנפש, לעומת 72.6 מ"ק לנפש בשנת 2009. צריכת המים העירונית בעירויות הסתכמה ב-70.4 מ"ק לנפש ירידה לעומת 73.5 מ"ק בשנת 2009, ובמועצות מקומיות צריכת המים העירונית הסתכמה ב-64.5 מ"ק לנפש ירידה לעומת 67.8 מ"ק בשנת 2009.
- ההכנסה הממוצעת מגביית ארנונה כללית לנפש הסתכמה בעירויות ב-2,643 ש"ח, במועצות אזוריות ב-2,421 ש"ח ובמועצות מקומיות ב-1,174 ש"ח.
- ההכנסות העצמיות¹ של הרשויות המקומיות בשנת 2010 הסתכמו ב-28,824 מיליוני ש"ח גידול ריאלי של 0.8% בהשוואה לשנת 2009.
- מבין העירויות, בתל אביב-יפו ההכנסות העצמיות היוו 88.2% מהכנסות העירייה, בקריית ביאליק 86.4% וביהוד 85.9%, בעוד שברהט הן היוו 28.3% ובאום אל-פחם היוו 28.6% מהכנסות העירייה.
- ב-146 רשויות מקומיות חלה ירידה ריאלית בהכנסות העצמיות בשנת 2010.
- הכנסות הרשויות מהשתתפות הממשלה בשנת 2010 הסתכמו ב-14,833 מיליוני ש"ח, גידול ריאלי של 4.1% בהשוואה לשנת 2009.
- בשנת 2010 נרשמה ירידה ריאלית של 18.4% בגירעון התקציבי של הרשויות המקומיות.
- ב-103 רשויות מקומיות נרשם גירעון תקציבי בשנת 2010, לעומת 107 ב-2009.

בקרב ייצא לאור פרסום נוסף בסדרת הפרסומים על הרשויות המקומיות: "[הרשויות המקומיות בישראל 2010](#)", הפרסום יועלה לאתר האינטרנט של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

הפרסום משותף ללשכה המרכזית לסטטיסטיקה ולמשרד הפנים, והוא כולל נתונים פיזיים - מידע לגבי אוכלוסייה, חינוך, רווחה, תשתיות, בנייה וכד', ונתונים כספיים (נתוני ביצוע תקציב של הרשויות המקומיות) לשנת 2010. בפרסום נתונים של 253 הרשויות המקומיות בישראל (75 עירויות, 125 מועצות מקומיות ו-53 מועצות אזוריות).

[קובץ ראשון המכיל את עיקר נתוני הפרסום מופיע באתר האינטרנט של הלמ"ס.](#)

¹ הכנסות עצמיות - הכנסות שהרשויות עצמן גובות מפרטים וממוסדות כגון: ארנונה כללית, אגרות היטלים ועוד. ..

כתבה : שולמית מקסימוף, תחום רשויות מקומיות

לקבלת הסברים ניתן לפנות אל יחידת קשרי עיתונות בטל' 02-6527845

בממוצע ארצי אחוז הילדים במשפחות עם 5 ילדים ויותר, מסך כל הילדים מקבלי קצבאות, עמד בשנת 2010 על 21.0 אחוז, בדומה לשנת 2009 (21.1 אחוז). אחוז גבוה של ילדים במשפחות עם 5 ילדים ויותר מסך כל הילדים מקבלי הקצבאות, נרשם ברשויות שאוכלוסייתן בעלת מאפיינים חרדיים או רשויות שאוכלוסייתן בדווית, זאת בדומה לשנים קודמות. **מבין העיריות**, האחוז הגבוה ביותר נרשם בביתר עילית (65.8%), במודיעין עילית (62.5%) ברהט (59.0%), ובבני ברק (54.2%). **מבין המועצות המקומיות**, האחוז הגבוה ביותר נרשם בערעה-בנגב (68.5%), בחורה (66.8%), בתל שבע (64.0%) ובשגב-שלום (63.5%).

צריכת מים בעיריות ובמועצות מקומיות

צריכת מים עירונית – סך הכל - כוללת צריכה למגורים, למוסדות רשות מקומית, לגינון ציבורי, לבנייה, לבתי מלון, למסחר ומלאכה ועוד. בשנת 2010 הסתכמה צריכת המים העירונית בעיריות ובמועצות מקומיות בכ- 478 מיליון מ"ק (69.4 מ"ק לנפש). צריכת המים העירונית לנפש הייתה 70.4 מ"ק בעיריות, לעומת 64.5 מ"ק לנפש במועצות מקומיות.

צריכת מים למגורים - הממוצע של צריכת מים למגורים לנפש ב-2010 היה 50.3 מ"ק בהשוואה ל-52.4 מ"ק לנפש שנרשם ב-2009. הרשויות שבהן צריכת המים לנפש הגבוהה ביותר הן מועצות מקומיות בעלות רמה חברתית-כלכלית גבוהה (8-10 בדרוג). הרשויות שבהן הצריכה הנמוכה ביותר הן מועצות מקומיות במגזר הערבי ורשויות מקומיות יהודיות המאופיינות באוכלוסייה חרדית וברמה חברתית-כלכלית נמוכה (1-3 בדרוג).

מבין העיריות, צריכת המים למגורים לנפש **הגבוהה** ביותר נרשמה באילת (78.3 מ"ק), בהרצלייה (75.1 מ"ק) וברמת השרון (71.3 מ"ק), בעוד שצריכת המים למגורים לנפש **הנמוכה** ביותר נרשמה בביתר עילית (29.9 מ"ק), ברהט (32.2 מ"ק) ובסחי'נין (32.4 מ"ק).

מבין המועצות המקומיות צריכת המים למגורים לנפש **הגבוהה** ביותר נרשמה בסביון (306.8 מ"ק), בכפר שמריהו (213.1 מ"ק), בעומר (100.7 מ"ק) ובראש פינה (95.7 מ"ק), בעוד שצריכת המים למגורים לנפש **הנמוכה** ביותר נרשמה בערעה (14.2 מ"ק), בחורה (24.2 מ"ק), בבועיינה-נוג'ידאת (26.1 מ"ק), בכסרא-סמיע (27.0 מ"ק) ובבענה (29.0 מ"ק).

פסולת מוצקה ביתית, פסולת מסחרית וגזם²

כמות הפסולת עמדה בשנת 2010 על 1.7 קילוגרם לנפש ליום בממוצע כלל ארצי (בדומה לשנת 2009). כמות הפסולת **הגבוהה** ביותר מבין העיריות נרשמה בתל אביב-יפו (2.6), באור יהודה (2.5), בהרצלייה (2.4) באור עקיבא, בטבריה וביבנה והכמות **הנמוכה** ביותר נרשמה באריאל ובאלעד (0.9), בביתר עילית (1.0), בכפר קאסם, מודיעין עילית, יוקנעם עילית ומודיעין-מכבים-רעות (1.1 בכל אחת מהן). העיריות שבהן כמות הפסולת לנפש היא הגבוהה ביותר הן עיריות שבהן מספר השהים שאינם דיירים (תיירים, מועסקים) גדול, בשל היותן מרכז תיירות או מרכז עסקים.

² הנתונים המוצגים מתייחסים רק לרשויות שביצעו מדידה בפועל ודווחו ללמ"ס או למשרד להגנת הסביבה. דירוג הנתונים בוצע עבור 211 רשויות. בחישוב הנתון הכלל ארצי ולפי סך הכול עיריות, מועצות מקומיות ומועצות אזוריות, נכללו גם נתונים ש"נזקפו" (פעולה סטטיסטית) לרשויות שלא התקבלו מהן נתוני מדידה בפועל.

מבין המועצות המקומיות הכמויות **הגבוהות** ביותר של פסולת לנפש נרשמו בכפר שמריהו (5.5 ק"ג לנפש ליום), ביסוד המעלה (4.0) ובבאר יעקב (3.8) בעוד שהכמויות **הנמוכות** ביותר נרשמו בחורה (0.4), בכסיפה ובלקיה (0.5 בכל אחת מהן).

נתוני ביצוע תקציב רגיל³ 2010

(הגדרות בסוף ההודעה)

הכנסות⁴

הכנסות הרשויות המקומיות בתקציב הרגיל בשנת 2010 הסתכמו ב-43,969 מיליוני ש"ח, עליה ריאלית של 1.9% (לעומת שנת 2009, בה נרשמה ירידה ריאלית של 0.5%). ב-100 רשויות נמדדה ירידה ריאלית בהכנסות בתקציב הרגיל. מבין העיריות, הירידה הריאלית הגבוהה ביותר בהכנסות נרשמה בסח'נין 16.4%, בקריית מוצקין 13.4% ובקריית שמונה ירידה של 12.7%. לעומת זאת, נרשמה עלייה ריאלית גבוהה בהכנסות בעכו 25.9%, בקריית גת 16.0% ובכפר קאסם 15.3%.

הכנסות עצמיות

הכנסות עצמיות - הכנסות שהרשויות עצמן גובות מפרטים וממוסדות כגון: ארנונה כללית, אגרות ותשלומים ועוד. ההכנסות העצמיות ב-2010 הסתכמו ב-28,824 מיליוני ש"ח, גידול ריאלי של 0.8% בהשוואה לשנת 2009. ב-146 רשויות חלה ירידה ריאלית בהכנסות העצמיות בשנת 2010. ההכנסות העצמיות היוו כ-65.6% מהתקציב הרגיל של הרשויות המקומיות נמוך יותר מהנתון שנרשם בשנת 2009 (66.5%). הרשויות שבהן אחוז ההכנסות העצמיות מהתקציב הרגיל הוא הגבוה ביותר, מאופיינות ברמה חברתית-כלכלית גבוהה או שקיימת בהן פעילות מסחרית ענפה. הרשויות המקומיות הנמצאות בתחתית הדרוג מאופיינות ברמה חברתית-כלכלית נמוכה ובהן רוב האוכלוסייה הוא לא יהודי. מבין העיריות, בתל אביב-יפו ההכנסות העצמיות היוו 88.2% מהכנסות העירייה, בקריית ביאליק 86.4% וביהוד 85.9%, בעוד שברהט הן היוו 28.3% ובאום אל-פחם היוו 28.6% מהכנסות העירייה.

ארנונה כללית⁵

הארנונה הכללית שנגבתה היוותה בשנת 2010 כ-63.3% מסך ההכנסות העצמיות בתקציב הרגיל של הרשויות המקומיות, בהשוואה ל-62.0% שנרשם בשנת 2009.

ההכנסה הממוצעת מגביית ארנונה לנפש הסתכמה בשנת 2010 ב-2,402 ש"ח, גידול ריאלי של 3.1% לעומת שנת 2009. ההכנסה הממוצעת מגביית ארנונה לנפש **בעיריות** הייתה 2,643 ש"ח, **במועצות מקומיות** 1,174 ש"ח **ובמועצות אזוריות** 2,421 ש"ח.

מבין העיריות, גבייה גבוהה של ארנונה לנפש נרשמה ברשויות בהן קיימת פעילות מסחרית אינטנסיבית (תל אביב-יפו – 6,376 ש"ח, אילת – 4,696 ש"ח) וברשויות המדורגות ברמה חברתית-כלכלית גבוהה (רמת השרון – 4,535 ש"ח והרצלייה – 4,509 ש"ח).

³ לא כולל: עיריית טייבה ומועצות מקומיות – מעלה אפרים ורכסים.

⁴ הכנסות בתקציב הרגיל כוללות הכנסות עצמיות+השתתפות ממשלה+הכנסות והעברות חד פעמיות.

⁵ הארנונה הכללית נכללת בהכנסות העצמיות של הרשויות המקומיות, ונגבית עבור שימוש בנכסים כגון מגורים, עסקים, תעשייה ומלאכה, חקלאות וכו'. הנתון מתייחס לגביית ארנונה.

השתתפות מהממשלה

ההכנסות מהשתתפות הממשלה בשנת 2010 הסתכמו ב-14,833 מיליוני ש"ח, עליה ריאלית של 4.1% בהשוואה לשנת 2009, בהכנסות מהשתתפות הממשלה בתקציבי הרשויות.

בעיריות חלה עליה ריאלית בהשתתפות מהממשלה של 3.6% במועצות מקומיות חלה עליה ריאלית של 6.1% ובמועצות אזוריות חלה עליה ריאלית של 4.1%.

הוצאות

סך כל ההוצאות בתקציב הרגיל של הרשויות המקומיות בשנת 2010 היה כ-44,108 מיליוני ש"ח, עליה ריאלית של 1.9% בהשוואה לשנת 2009 (בעיריות 32,702 מיליוני ש"ח, במועצות מקומיות 5,670 מיליוני ש"ח ובמועצות אזוריות-5,736 מיליוני ש"ח). אחוז ההוצאה בתקציב הרגיל מכלל התקציב (כולל תקציב פיתוח) ברשויות המקומיות היה 84% (בעיריות 85%, במועצות מקומיות 81% ובמועצות אזוריות 78% מכלל התקציב).

ההוצאה בתקציב הרגיל בערים מעל 200,000 תושבים: **תל אביב-יפו** 4,703 מיליוני ש"ח, **ירושלים** 4,126 מיליוני ש"ח, **חיפה** 2,494 מיליוני ש"ח, **פתח תקווה** 1,484 מיליוני ש"ח, **ראשון לציון** 1,350 מיליוני ש"ח ו**אשדוד** 1,258 מיליוני ש"ח.

גירעון/עודף בתקציב הרגיל⁶

בשנת 2010 נרשם גירעון תקציבי של 138.7 מ' ש"ח, ירידה ריאלית של 18.4% לעומת שנת 2009. גירעון תקציבי נרשם ב-103 רשויות מקומיות (41% מסך כל הרשויות). זאת, לעומת 107 רשויות מקומיות ב-2009 (44% מסך כל הרשויות).

הגדרות

נתוני ביצוע התקציב

ביצוע התקציב של הרשויות המקומיות כולל את התקציב הרגיל והתקציב הבלתי רגיל, בהתאם למקורות המימון ולייעוד ההוצאה.

התקציב הרגיל

א. הכנסות

ההכנסות בתקציב הרגיל מורכבות מהכנסות שוטפות הכוללות הכנסות עצמיות, השתתפות ממשלה מלוות והעברות.

הכנסות לפי מקור:

1. הכנסות עצמיות: הכנסות שהרשויות עצמן גובות מפרטים וממוסדות, כגון ארנונה כללית, אגרות תשלומים הנגבות בתמורה להפקה של תעודות שונות, שלטים ועוד, היטלים על תצרוכת, כגון היטל על בידור, מכסות מוועדים מקומיים (הכנסות המתקבלות מוועדים הנמצאים בתחומי המועצה האזורית), השתתפות כללית של מוסדות ותרומות, הכנסות מדמי שירות (הכנסות בתמורה לשירותים שונים שהרשות מעניקה לפרטים או לבעלי עסקים), הכנסות משכר לימוד, הכנסות מרכוש וממפעלים שבבעלות הרשות והכנסות ממכירות, השתתפות בעלים במימון עבודות פיתוח שעשתה עבורם הרשות המקומית.

⁶ גירעון תקציבי- הינו הפרש בין סך כל ההכנסות (כולל מלוות) לבין סך כל ההוצאות.

2. השתתפות ממשלה: הממשלה משתתפת בתקציבי הרשויות המקומיות על-ידי השתתפות כללית (מענקים המחולקים בין הרשויות לפי מפתח מסוים, כגון כושר כלכלי של הרשות, מענקים מיוחדים הניתנים להקטנת הגירעון המצטבר של הרשות וכו'), ועל-ידי השתתפות מיועדת (השתתפות הממשלה במימון שירותים מסוימים שאותם נותנות הרשויות המקומיות. גובהה של השתתפות זו נקבע לפי מדדים שונים, שלפיהם משרדי הממשלה השונים מעבירים לרשויות כספים לאחזקת השירותים הללו).

ב. הוצאות

ההוצאות בתקציב הרגיל מורכבות מהוצאות לפעולות (שוטפות), הוצאות חד-פעמיות, פירעון מלוות וכו'. ניתן לסווג את ההוצאות לפי ייעודן: הוצאות המיועדות להנהלה כללית (הוצאות על מינהל הרשות, כגון מנגנון, מינהל הכספים, גזברות וגבייה), למימון (עמלות וריבית על משיכת יתר), לשירותים מקומיים, לשירותים ממלכתיים (כגון חינוך, רווחה), למפעלים וכו'.

עודף וגירעון

ההפרש בין סך כל ההכנסות לבין סך כל ההוצאות יוצר עודף או גירעון בתקציב הרגיל. עודף/גירעון תקציבי: ההפרש בין סך כל ההכנסות (כולל מלוות) לבין סך כל ההוצאות. אחוז שינוי ריאלי של המדד = היחס בין ממוצע מדד מחירים לצרכן בשנה השוטפת לבין ממוצע מדד מחירים לצרכן בשנה קודמת, המבוטא באחוזים.

חישוב אחוז השינוי הריאלי בוצע עבור הרשויות המקומיות שדיווחו בשתי השנים.